

דף נג.

עין משפט א.

ח"מ סימן קצב פעיף ב

עין בסעיף הקודם

עין משפט ב.

ח"מ סימן קצב פעיף ד

ד. גדר כיצד היה שם גדר והיו עולים בו בנחת והוסיף עליו כל שהוא והשלימו לעשרה ^ר.

* וי"א אפי' פחות מעשרה. ונמצא שאין עולים אלא בדוחק קנה.

עין משפט ג.ד.ה.ו.

ח"מ סימן קצב פעיף ה ו

ה. פרץ כיצד היתה פירצה והיו נכנסים בה בדוחק והרחיבה כל שהוא עד שנכנסים בה בריוח הרי זה הועיל וקנה ^ש.

ו. נתן צרור והועיל כגון שע"ז חיבר המים לשדה, או שנטל צרור והועיל שפתח בנטילתו המים לשדה קנה ^ת. אבל ראה אמת המים שבאה להזיק לקרקע ונתן צרור ומנעה, או שנטל צרור ופתח שיצאו המים לא קנה, שסילוק ההיזק ^א אינו קונה אלא בהבאת התועלת בלבד.

עין משפט ז.

ח"מ סימן ערה פעיף ח

ז. היו שתי שדות לגר ומצר אחד בניהם והחזיק באחת מהם כדי לקנותה ולקנות גם חברתה, בזו שהחזיק קנאה ובזו שלא החזיק לא קנה ^ב.

ר. טור די"א כן. והיינו שבנויה במקום מדרון שאז במחיצה כל שהיא מונע שאין יכולים להכנס. סמ"ע ס"ק ח'.

ש. רמב"ם פ"א ממכירה הלכה י"א. ממימרא דשמואל ב"ב נ"ג ע"א.

ת. שם ברמב"ם. ממשנה ב"ב מ"ב ע"א. ומשמואל ב"ב נ"ג ע"א.

א. שהיו כמבריח הארי שכל ישראל מצווין להציל ממון חבירה מן ההיזק. סמ"ע ס"ק י'.

ב. לפי שאין שם דעת מקנה בנכסי הגר, אבל במתנה או במכר בכה"ג קנה שניהם, כמ"ש ב"י קצ"ב סעיף י"ב. כ"כ ה"ה בפ"א מזכיה הלכה ז'.

ואם החזיק כדי לקנות חברתה לא קנה אף אחת מהם ^א זו שהחזיק בה לא קנה כיון שלא החזיק בה לקנותה, והשניה לא קנה מפני שלא החזיק בה.

דף נג:

עין משפט א. חו"מ סימן ערה פעיף ח
עיין בסעיף הקודם

עין משפט ב.ג. חו"מ סימן ערה פעיף ט

ט ח. החזיק בה לקנותה ולקנות את חברתה וגם לקנות המצר שבניהם, או שהחזיק במצר לבדו כדי לזכות בשתייהן הרי זה בספק ^ד וע"כ אם בא אחר והחזיק בהם כדי לקנותה זכה האחרון.

עין משפט ד. חו"מ סימן ערה פעיף י

ט. היו שני בתים של הגר זה לפנים מזה, והחזיק באחד מהם לקנותו ולקנות גם השני, לא קנה אלא זה שהחזיק בו בלבד ^ה. החזיק באחד מהם כדי לקנות את השני לא קנה דבר אף במה שהחזיק ^ו.

* י"א דאם החזיק בפנימי כדי לקנותו עם החיצון ^ז קנה שניהם.

עין משפט ה. חו"מ סימן ערה פעיף כא

כא יז. הבונה פלטרין גדול בנכסי הגר, ובא אחר והעמיד לו דלתות קנה

ג. שם ב"ב נ"ג ע"א וע"ב.

ד. בעיא דר' זירא בב"ב נ"ג ע"ב ועלתה בתיקו.

ה. שאין כאן דעת אחרת מקנה, וכמו שנתבאר בסעיף ח'.

ו. דבמה שהחזיק לא נתכוון לקנותו עצמו ובמה שלא החזיק לא קנה כמו שנתבאר בסעיף ח'.

ז. טור בשם רשב"ם והרא"ש בפ"ג סי' ס"א, ודוקא בבתים שהחיצון משועבד לפנימי לדריסת רגל של הפנימי, משום כך נקנה גם החיצון על ידי הפנימי משא"כ כשאינו לפנימי ממנו או בשתי שדות. סמ"ע ס"ק ט"ו.

האחרון שהראשון לא עשה בגוף הארץ^ה כלום שאין צורת הבנין הגדול שעשה מועלת לכלום עד שיעשה לו דלתות^ט.

* וי"א דאפי' הראשון עשה דלתות ולא נעל ובא השני ונעל השני קנה^י.

* וי"א דכל זה בכונה בעצים ואבנים של הגר ולא כיון לזכות בהן רק ע"י הבנין^כ, או שכנה ע"י פועלים^ל, אבל אם זכה בעצים והאבנים של הגר או שהיו שלו מתחילה שיכול לומר הרי אני נוטל עצי ואבני והאחרון לא החזיק כלום^מ, א"כ הקרקע הפקר עדיין כמו שהיתה וכל הקודם זכה^נ.

וי"א דאפי' בכונה בשלו האחרון זכה^ס.

* ומה שאמרנו דהראשון לא קנה בבנה פלטרין גדול בנכסי הגר או של הפקר היינו שלא בנה בנין המועיל אבל בנה בנין הראוי לבהמה או תרנגולים, או שחפר בקרקע יסודות לבנין ובנה קנה הקרקע בבנינו^ע.

וי"א דלא קנה בחפירת היסודות^פ.

ה. היינו שלא עשה יסודות אבל עשה יסודות קנה כבר הקרקע וכדעת הר"י מיגש.

ט. שם ב"ב נ"ג ע"ב.

י. טור בשם הרא"ש.

כ. שם ברא"ש ב"ב פ"ג סי' נ"ט. ופילפולא חריפתא אות ה'.

ל. שאין דעת הפועלים לקנות לו כלום, ונמצא שנשאר הפקר עד שיעמיד שם השני דלתות. סמ"ע ס"ק כ"ו.

מ. שכך קימ"ל בסי' שע"ה שהיורד לתוך חורבת חבירו שלא ברשות ובנאה יכול לומר לו אח"כ עצי ואבני אני נוטל, ומשום כך כשאמר הראשון עצי ואבני אני נוטל, הרי לא עשה השני כלום בהעמדת הדלתות. סמ"ע ס"ק כ"ז.

נ. וע"כ אם הראשון סילק הדלתות של השני, והעמיד דלתות שלו הוא קנה. סמ"ע ס"ק כ"ח.

ס. פירוש זכה בקרקע ובבנין, שמאחר דהראשון בנה כדי לקנות הקרקע ולא קנה, א"כ הוי הפקר וזכה השני בכל כ"כ ה"ה בשם הר"י מיגש והרמב"ם. סמ"ע ס"ק כ"ט.

ע. ה"ה בפ"ב מזכיה הלכה ט' בשם הר"י מיגש, והר"ן ב"ב בפ' חזקת והב"י.

פ. נ"י בפרק חזקת הבתים בשם הרמב"ן וב"י בשם הרא"ש. וכ"כ התוס' ב"ב נ"ג ע"ב ד"ה ליבני.

עין משפט ו.ז.ז.

ח"מ סימן ערה פעיף יג

יג. יב. סייד בנכסי הגר או צר צורה קנה^ז ואם עשה כנגד הפתח סגי גם באמה על אמה^ק.

עין משפט ט.

ח"מ סימן ערה פעיף טו

טו. יג. המציע מצעות בנכסי הגר כיון שייפה הקרקע בהצעתן קנה^ר.
* וי"א דוקא שכב או ישב על המצעות הואיל ונהנה מגוף^ש הקרקע וגם הציע אותם. ערך שולחן ואכל עליו י"א דקנה.

עין משפט י.ב.

ח"מ סימן קצו פעיף ב.ג.ד.

ב. ב. חזקה בעבדים היינו שישתמש בו בפני רבו כדרך שמשתמשים בעבדים^ת, ואם הוא שלא בפני רבו צריך שיאמר לו לך חזק וקני.
ג. כיצד בחזקה התיר לו נעלו או הנעילו, או הוליך את כליו לבית המרחץ, או הלבישו או הגביה את רבו קנה^א. וי"א דה"ה אם רבו הגביהו לעבד^ב.

ד. ד. עשה לו העבד מלאכה שאינה בשימוש גופו כגון תפר לו בגד

- צ.** אף שבכה"ג לא קנה הלוקח, בנכסי הגר קנה. רמב"ם פ"ב מזכיה הלכה ג'.
ק. שאז בכניסתו יראה היפוי של טיחת הסיד או הציור וחשוב תיקון ומעשה בגוף הבית, אבל סיווד וציור שלא כנגד הפתח לא די באמה על אמה. סמ"ע ס"ק כ'.
ר. אבל מצא מיטות מוצעות ושכב עליהן לא קנה, כמ"ש התוס' שם ד"ה המציע.
ש. אבל ע"י אכילת פירות לא קנה, משום שלא נקרא שהוא נהנה מגוף הקרקע, אלא זה דומה לקונה עבד, שלא קנאו במה שבישל לו העבד מאכל אלא בעינן שהעבד יגביה לרבו שאז עושה מעשה בגוף העבד עצמו, כמ"ש בס"י קצ"ו. סמ"ע ס"ק כ"ב.
ת. רמב"ם פ"ב ממכירה הלכה ב'. ושלא בפני רבו שם בהלכה ג' שהוקש לקרקע, דכתיב גבי עבדים (ויקרא כ"ה-מ"ו) והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם הרי הוקשו לנחלה שהוא קרקע. סמ"ע ס"ק א'.
א. שם בברייתא, דכל אלו התשמישין הם בכלל חזקה כיון שנהנה מגופו של העבד כמו בקרקע. סמ"ע ס"ק ב'.
ב. עיין בביאורים ס"ק ב' דלא פליגי אלא באם הוגבה מכוחו, אבל בהגבה בידו לכו"ע מודו דקנה דהוי כמשיכה.

וכיוצא בזה קנאו רבו ג, וי"א שלא קנאו ד.

- ג. כתב ה"ה בפ"ב ממכירה הלכה ב' דלדעת הרמב"ם בפ"א הלכה ט"ו-ט"ז דבאכילת פירות קרקע הוי חזקה מהני גם תפירת בגד, וכמו שנתבאר בסי' קצ"ב סעיף י'-י"א.
- ד. טור בשם הרא"ש בקידושין פ"א סי' כ"ח, וכ"כ המגיד בשם הרשב"א והרמב"ן.